

Свобода Абдулмуміну Гаджиєву, Кемалу Тамбієву та Абубакару Різванову

Досьє у справі: троє російських політичних в'язнів, засуджених до 17–18 років

Сайт: <https://free-aka.com> | Email: contact@free-aka.com | Додатковий email: free.aka.2019@gmail.com

Коротке резюме

Абдулмумін Гаджиєв, Кемал Шамілійович Тамбієв та Абубакар Різванов — троє російських політичних в'язнів, засуджених до надзвичайно тривалих строків позбавлення волі у справі, пов'язаній з обвинуваченнями у «фінансуванні тероризму» та участі в терористичній організації.

12 вересня 2023 року Південний окружний військовий суд (м. Ростов-на-Дону) засудив Абдулмуміна Гаджиєва до 17 років, Кемала Тамбієва — до 17 років і 6 місяців, Абубакара Різванова — до 18 років позбавлення волі.

Усі троє були визнані політичними в'язнями незалежним правозахисним проєктом «Підтримка політичних в'язнів. Меморіал».

Справа викликає серйозні занепокоєння щодо зловживання антитерористичним законодавством, криміналізації гуманітарної та релігійної благодійності, тиску на незалежну журналістику, порушення свободи віросповідання, порушення права на справедливий суд і явно непропорційних строків покарання. Найголовніше: обвинувачення не довело взагалі жодного злочину.

Хто вони

Абдулмумін Гаджиєв

Відомий дагестанський журналіст, релігійний та громадський діяч. Співпрацював із незалежною газетою «Черновик». Його кримінальне переслідування викликає серйозні занепокоєння щодо свободи преси та тиску на незалежну журналістику на Північному Кавказі. У нього четверо дітей.

Кемал Тамбієв

Інженер-програміст, підприємець, випускник Московського державного технічного університету імені Баумана, чоловік і батько двох дітей. До арешту брав участь у гуманітарних та благодійних ініціативах. Перебуває в ув'язненні з червня 2019 року. У нього також є хвора літня бабуся, з якою він дуже близький; вона боїться, що може так і не побачити свого онука в цьому житті.

Абубакар Різванов

Громадський і релігійний діяч. Його справа відображає ширшу практику, коли мусульманська громадська, релігійна та благодійна діяльність трактується як підозріла або злочинна в межах антитерористичного законодавства. У нього семеро дітей і хворі батьки, які потребують його підтримки.

Чому справа є політично мотивованою

- Обвинувачення не довело взагалі жодного злочину

- Не було доведено факту фінансування тероризму
- Не було доведено факту участі в терористичній організації
- Не було доведено злочинного умислу
- Не було доведено прямого зв'язку з тероризмом
- Гуманітарна, релігійна, освітня та благодійна діяльність була представлена як фінансування тероризму
- Вирок ґрунтується на припущеннях, а не на належним чином перевірених доказах
- Судовий процес супроводжувався серйозними порушеннями права на справедливий суд
- Призначені строки є явно непропорційними
- Один із суддів висловив окрему думку

Публічні заяви проти тероризму

Ключовою обставиною є те, що всі троє обвинувачених задовго до порушення кримінальної справи публічно виступали проти тероризму. У соціальних мережах та ЗМІ вони висловлювалися проти тероризму загалом і проти ІДІЛ зокрема. Ці публічні заяви були процесуально долучені судом до матеріалів справи. Цей факт прямо суперечить версії обвинувачення і підтверджує позицію захисту про те, що підсудні не підтримували тероризм і не мали наміру фінансувати або брати участь у терористичній діяльності.

Не було доведено жодного злочину

Обвинувачення не довело, що Абдулмумін Гаджієв, Кемал Тамбієв або Абубакар Різванов:

- фінансували тероризм
- брали участь у терористичній організації
- вчинили будь-який злочин
- планували або готували акт насильства
- вербували когось для насильства
- переказували кошти для конкретного терористичного або насильницького акту
- свідомо мали намір підтримувати тероризм

Попри це, усі троє отримали строки, співмірні з покараннями за найтяжчі насильницькі злочини.

Вирок ґрунтується на припущеннях

Вирок ґрунтується на припущеннях, а не на належним чином перевірених доказах. Захист вказує, що обвинувачення не довело обов'язкові ознаки інкримінованих злочинів, включно з умислом, обізнаністю, прямим зв'язком із тероризмом і самим фактом фінансування тероризму. Тому справа викликає фундаментальні питання з погляду законності, доказування, індивідуальної кримінальної відповідальності та права на справедливий суд.

Криміналізація благодійності

Одна з головних проблем справи полягає в тому, що гуманітарна, релігійна та благодійна діяльність була переосмислена як фінансування тероризму. Законна благодійність не

повинна криміналізуватися без надійного доказу:

- індивідуального злочинного умислу
- обізнаності про незаконну мету
- прямого зв'язку з тероризмом
- конкретної підтримки забороненого діяння

Тому ця справа викликає серйозні занепокоєння щодо свободи віросповідання, свободи об'єднань, гуманітарної діяльності та мусульманського громадського життя.

Порушення справедливого суду та окрема думка судді

Процес супроводжувався серйозними питаннями щодо справедливості судового розгляду, включно зі спірними доказами, процесуальними порушеннями та проблемами з ефективною правовою допомогою. Один із членів судової колегії, суддя Різван Зубаїров, висловив окрему думку. За позицією захисту та матеріалами справи, він вказав, що висновки суду ґрунтувалися на припущеннях, а не на належним чином перевірених доказах. Також були поставлені питання щодо допустимості першого допиту Кемала Тамбієва через відсутність ефективної правової допомоги на критично важливому етапі.

Європейський суд з прав людини

Європейський суд з прав людини встановив порушення у зв'язку з кримінальним переслідуванням Абдулмуміна Гаджієва та присудив йому 6000 євро компенсації. Посилання на рішення: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-241581>

Хоча формально рішення стосується Гаджієва, його правова логіка має пряме значення для тієї ж кримінальної справи, у якій також засуджені Кемал Тамбієв та Абубакар Різванов. Усі троє проходили в одній справі, а ключові обвинувачення та процесуальні проблеми стосуються всіх трьох підсудних. Скарга Кемала Тамбієва до Європейського суду з прав людини наразі перебуває на розгляді.

Судова хронологія

Інстанція	Дата	Рішення
Південний окружний військовий суд (м. Ростов-на-Дону)	12.09.2023	Гаджієв — 17 років Тамбієв — 17 років 6 міс. Різванов — 18 років
Апеляційний військовий суд	01.11.2024	Зменшення строку кожному на 2 місяці
Верховний Суд РФ (касація)	08.07.2026	Вирок залишено без змін

Гуманітарний вимір

Справа зруйнувала життя трьох родин. У Абдулмуміна Гаджієва четверо дітей; його ув'язнення позбавило дітей батька і стало тяжким ударом для всієї родини. Кемал Тамбієв — батько двох дітей, які ростуть без нього з моменту його затримання у 2019 році; у нього також є хвора літня бабуся, яка боїться, що може так і не побачити свого онука в цьому житті. Абубакар Різванов є батьком семи дітей і має хворих батьків, які потребують його турботи та підтримки. Це не лише юридична справа — це людська трагедія, яка торкнулася дітей, подружжя, батьків, бабусь і дідусів та цілих громад.

Контакти для ЗМІ та інтерв'ю

Адвокати захисту

- Арсен Шабанов — shabanovarsen@yandex.ru
- Руслан Нагієв — advokat_nagiev@mail.ru

Родичі, готові дати коментар

- Курджиєва Лаура — дружина Кемала Тамбієва, проживає в Туреччині, володіє англійською та турецькою мовами — kurdzhilaura@gmail.com, +90 507 311 09 09
- Сакієва Дана — дружина Абдулмуміна Гаджієва
- Різванова Зумруд — сестра Абубакара Різванова

Заклик до дій

Ми з повагою просимо правозахисні організації, політиків, дипломатів, журналістів та представників громадянського суспільства:

- вивчити матеріали справи
- визнати політично мотивований характер переслідування
- порушувати цю справу в публічних заявах, звітах і дипломатичних комунікаціях
- закликати до звільнення Абдулмуміна Гаджієва, Кемала Тамбієва та Абубакара Різванова
- підтримати їх включення до гуманітарних і правозахисних списків на звільнення
- звертати увагу на використання антитерористичного законодавства проти журналістів, мусульманських громадських діячів і благодійності